

Tájékoztató

Szülési fájdalom csillapítása epidurális kanülön keresztül

Az epidurális érzéstelenítés az alsó háti-, felső deréktáji gerincszakaszon végzett eljárás, mely jelenleg a legkiválóbb hatásfokú fájdalomcsillapítást képes biztosítani. Az így – tulajdonképpen az idegek köré - beadott helyi érzéstelenítő és fájdalomcsillapító gyógyszerek kiválóan gátolják a fájdalomérzetet, azonban tudnia kell, hogy fájdalom-CSILLAPÍTÁS-ról és nem fájdalom megszüntetéséről van szó.

Mára már jelentős számú adat igazolja, hogy az epidurális érzéstelenítés mind az Ön, mind születendő gyermeke számára biztonságos; enyhe vagy semmiféle hatást sem gyakorol a magzatra. A biztonság növelése érdekében kórházunkban csak képzett altatóorvos végzi az érzéstelenítést.

Az epidurális érzéstelenítés menete:

- Kórházunkban – az Ön kérésére vagy szülésszorvosa javaslatára – lehetőség van szülési fájdalomcsillapítás céljából epidurális érzéstelenítés végzésére. Vajúdása során, kérése esetén, szülésszorvosa és kórházunk egyik altatóorvosa értékeli az Ön és születendő gyermeke egészségi állapotát és döntenek, hogy az érzéstelenítési eljárás biztonsággal elvégezhető-e. Az altatóorvos esetleges elfoglaltsága miatt azonban panaszainak enyhítése némi késedelmet szenvedhet. Továbbá azt is tudnia kell, hogy gyógyszer epidurálisan csak a vajúdás bizonyos szakaszától kezdődően adható.
- Az érzéstelenítés ülő vagy ritkábban oldalfekvő helyzetben történik, melyet az Ön szülésznőjének segítségével az altatóorvos végez. Fertőtlenítjük a szúrás körüli bőrfelületet és a szúrási pontot érzéstelenítjük (ekkor pár másodpercig tűszúrásérzést és csípő-feszítő érzést tapasztal a derekánál). Ezt követően egy speciális tűvel megkeressük az epidurális teret és a tűn keresztül egy igen vékony, hajlékony, műanyag kanült vezetünk be, majd a tűt eltávolítjuk, a kanült pedig ragtapasz segítségével a hátához rögzítjük. A speciális tűvel való szúrás és a kanül bevezetése éles fájdalmat általában már nem okoz, de némi tompa feszítés, nyomás, kellemetlenségérzés lehetséges, lábában esetleg rövid ideig tartó hirtelen villanásérzések jelentkezhetnek. Előfordulhat, hogy a kanül nem megfelelő helyzete miatt ismételt szúrás válik szükségessé.
- Ezt követően vérnyomást mérünk és úgynevezett teszt dózis (igen kis mennyiségű helyi érzéstelenítő gyógyszert) adunk a kanülbe. A teszt dózis segítségével 10 perc alatt eldőlhet, hogy nagyobb gyógyszeradagok is biztonsággal alkalmazhatóak-e. Már a teszt dózis is némileg enyhítheti panaszait.
- A fent említett 10 perc elteltével további helyi érzéstelenítő, fájdalomcsillapító gyógyszer kerül beadásra, melynek hatása kb. 10 perc múlva fokozatosan alakul ki és kb. 1-1.5 óráig tart. Az érzéstelenítés hatására panaszai csökkenni fognak, elviselhetővé válnak, de a méhösszehúzódásokat még a hatékony érzéstelenítés mellett is érezheti. Lábaiban átmenetileg zsibbadás, nehézségérzés léphet fel. Mindeközben állapotát folyamatosan ellenőrizzük (vérnyomás, pulzus, stb).
- Szükség esetén (a szülésszorvos, a szülésznő és az altatóorvos megbeszélését követően) az érzéstelenítő adagja ismételhető.
- A kanült a szülést követően még a szülészobán eltávolítják, mely fájdalmat általában már nem okoz.

Az epidurális érzéstelenítés veszélyei (szövődményei) és mellékhatásai:

Az epidurális érzéstelenítés – mint minden egészségügyi beavatkozás – **NEM VESZÉLYTELEN** eljárás. A biztonság növelése érdekében kórházunkban csak képzett, a módszerben járatos altatóorvos (aneszteziológus szakorvos, szakorvosjelölt vagy központi gyakornok orvos) végzi az érzéstelenítést. Az érzéstelenítés ideje alatt állapotát (keringés, légzés, a vajúadás előrehaladása) folyamatosan felügyeljük.

Lehetséges mellékhatások és szövődmények:

1. **Vérnyomáscsökkenés** alakulhat ki, mely miatt rossz közérzet, hányinger, szédülés, izzadás léphet fel. Ennek megelőzésére illetve kezelésére infúziót vagy szükség esetén keringéstámogató gyógyszereket alkalmazunk.
2. A **remegés** gyakori jelenség, mely még érzéstelenítés nélkül is felléphet a vajúadás alatt vagy a szülést követően.
3. Ritkán **fejfájás** léphet fel, mely pár nap alatt a legtöbb esetben kezelés nélkül is megszűnik. A fejfájást elkerülendő, a szúrás alatt kérjük, maradjon mozdulatlan.
4. Az érzéstelenítő az epidurális térben futó egyik kis vénába kerülhet beadásra, mely **szédülést, fülcsengést, szapora szívverést, furcsa szájízt, száj körüli zsibbadást**, valamint **görcsrohamot** okozhat. Bármilyen furcsát is érez, azonnal jelezze ezt az Önt ellátó egészségügyi személyzetnek!
5. Extrém ritkán a **kanül beszakadhat** az epidurális térbe, mely komolyabb panaszt nem okoz, sebészi eltávolítása nem szükséges.
6. Közvetlen idegsérülés vagy az érzéstelenítő hatására átmeneti vagy tartós **érzés-, mozgászavar** alakulhat ki, melynek előfordulása szintén igen ritka.
7. **Epidurális tályog** (gennyes folyamat), **agyhártyagyulladás** igen ritkán, de kialakulhat.
8. **Epidurális vérömleny** kialakulása extrém ritkán fordul elő. Véralvadási zavar esetén fellépésével azonban számolni kell. Kialakulását igen heves hátfájdalommal kísért **tartós idegrendszeri zavarok** esetén MRI vizsgálattal lehet igazolni. Ekkor azonnal idegsebészeti beavatkozásra van szükség.
9. Szintén extrém ritkán **keringés- és/vagy légzésleállás** alakulhat ki, mely újraélesztést és/vagy mesterséges lélegeztetést tesz szükségessé.
10. Néhány nap alatt magától is szűnő **hátfájás** léphet fel.
11. **Átmeneti viszketés** alakulhat ki.
12. Egyes **agyidegek bénulásáról** szóló közlemények is megjelentek.

A felsorolt szövődmények némelyike igen ijesztő lehet az Ön számára. Mint minden egészségügyi beavatkozást az epidurális érzéstelenítést is gondosan, a szakma szabályait követve végezzük. Nekünk is, Önnek is mérlegelnünk kell az előnyöket és a kockázatokat annak érdekében, hogy Ön és születendő gyermeke pár napos kórházi tartózkodást követően boldogan és egészségesen térhessenek haza.

Beleegyező nyilatkozat

Fentieket elolvastva és megértve, valamint dr..... szóbeli tájékoztatását követően, miután további kérdésem nincs, szülési fájdalomcsillapítás céljából kérem az epidurális érzéstelenítés elvégzését.

.....
tájékoztató orvos

.....
beteg vagy törvényes képviselő

.....
dátum